

Далайд гарцгүй хөгжиж байгаа орнуудын саад бэрхшээл, тэдгээрийг шийдвэрлэх арга зам

**ДГХБО-ын ОУСТ-ийн Гүйцэтгэх захирал
Э.Одбаяр**

**“ХУДАЛДААГ ХӨНГӨВЧЛӨХ САНААЧЛАГА БОЛОН
ТЭЭВЭР ЛОГИСТИКИЙН САЛБАРТ ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДЛУУД”
СЭДЭВТ СЕМИНАР**

Улаанбаатар хот
2018 оны 11 дүгээр сарын 29

ДГХБО-ЫН ВЕНИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨР

Тэргүүлэх чиглэл 1: Дамжин өнгөрөхтэй холбоотой бодлогын суурь асуудлууд

Тэргүүлэх чиглэл 2: Дэд бүтцийн хөгжил

Тэргүүлэх чиглэл 3: Олон улсын худалдаа; худалдааг хөнгөвчлөх

Тэргүүлэх чиглэл 4: Бүс нутгийн интеграцчилал, хамтын ажиллагаа

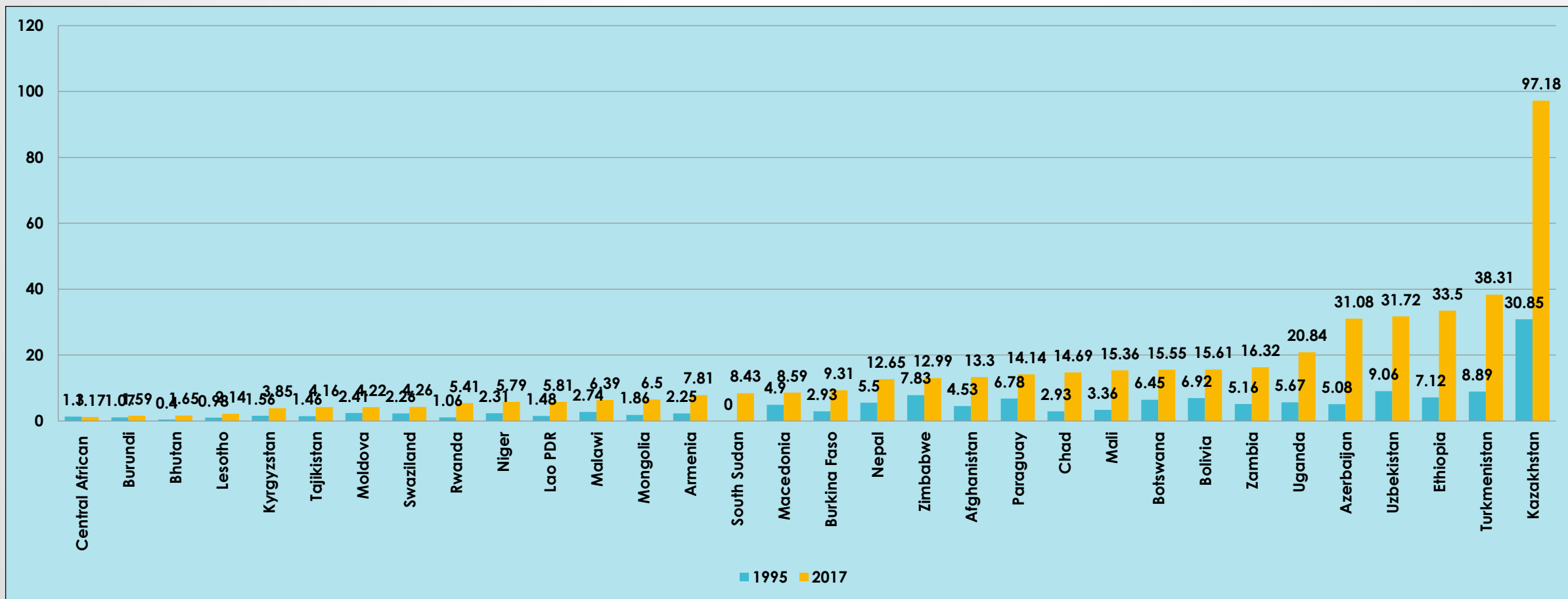
Тэргүүлэх чиглэл 5: Эдийн засгийн бүтцийн өөрчлөлт

Тэргүүлэх чиглэл 6: Хэрэгжүүлэх арга хэрэгсэл

ДГХБО-Д ТУЛГАРЧ БУЙ АСУУДЛУУД

ДГХБО-ЫН ДНБ/ МЯНГАН АМ.ДОЛЛАР

ДГХБО-ын дундаж - 14.70
 Дамжин өнгөрөгч орнууд - 341.17
 Дэлхийн дундаж - 280.98

ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ 1: ДАМЖИН ӨНГӨРӨХТЭЙ ХОЛБООТОЙ БОДЛОГЫН СУУРЬ АСУУДЛУУД

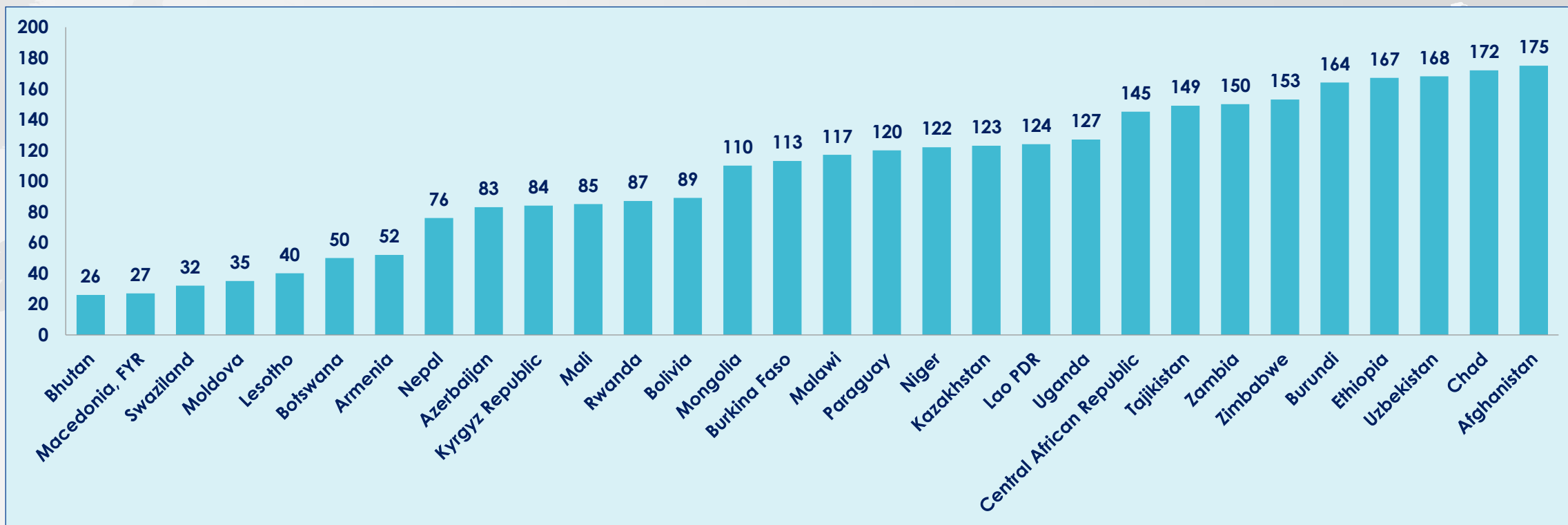

ДГХБО-ын Логистикийн гүйцэтгэлийн индексэд эзлэх байр - 2018

Source: World bank

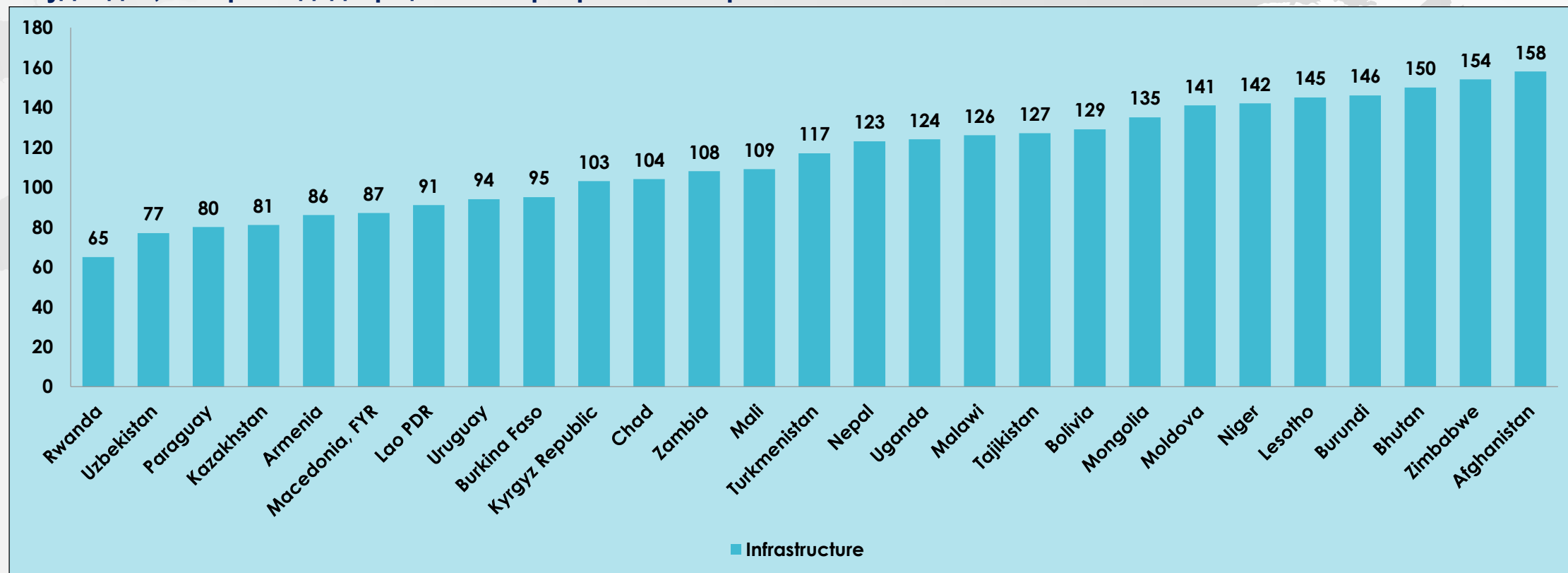
ДГХБО-ЫН ДЭЛХИЙН БАНКНЫ БИЗНЕСИЙН ИНДЕКСЭД ЭЗЛЭХ БАЙР - 2017

ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ 2: ДЭД БҮТЦИЙН ХӨГЖИЛ

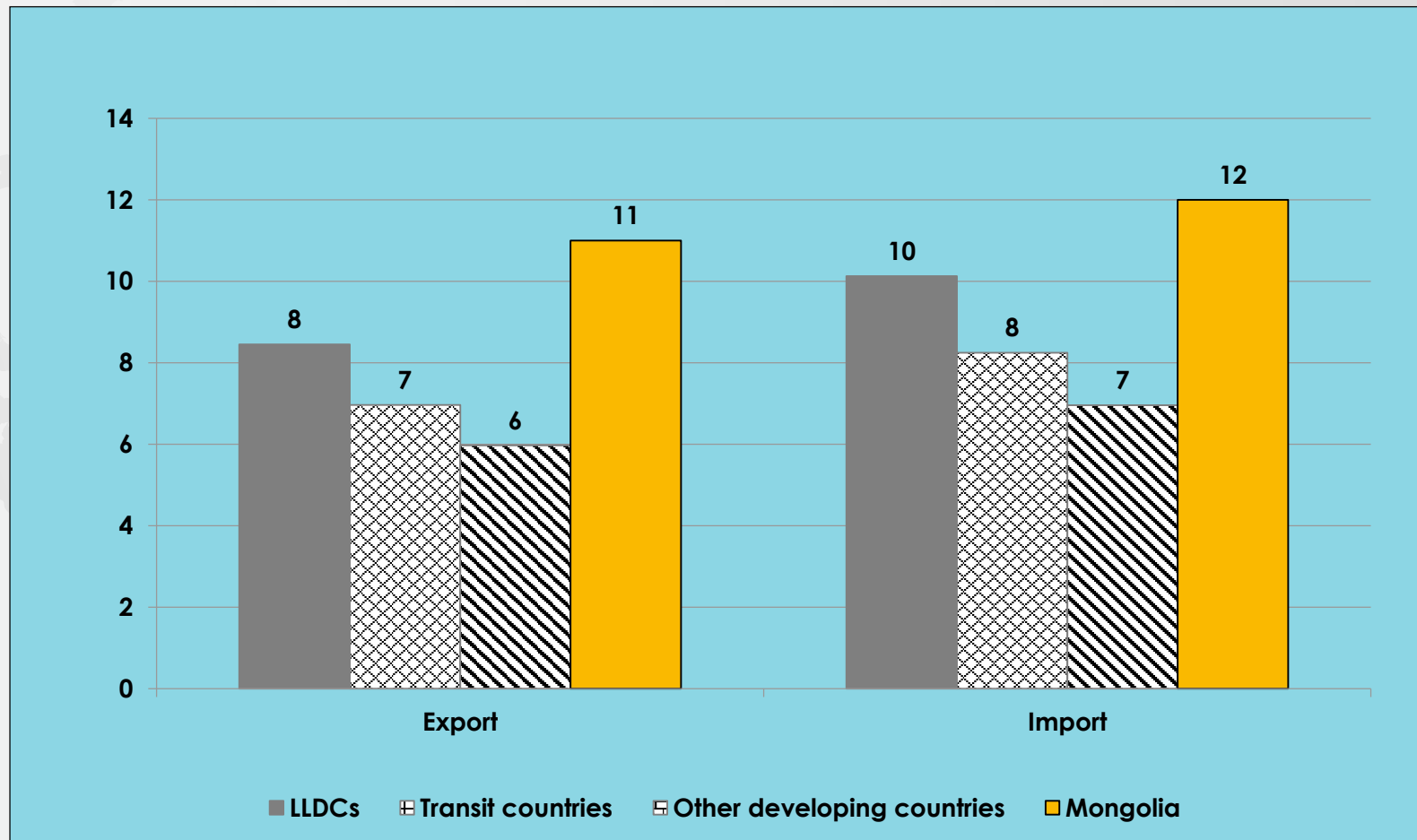
ДГХБО-ын Логистикийн гүйцэтгэлийн индексэд эзлэх байр - 2018

Худалдаа, тээврийн дэд бүтцийн чанараар эзлэх байр

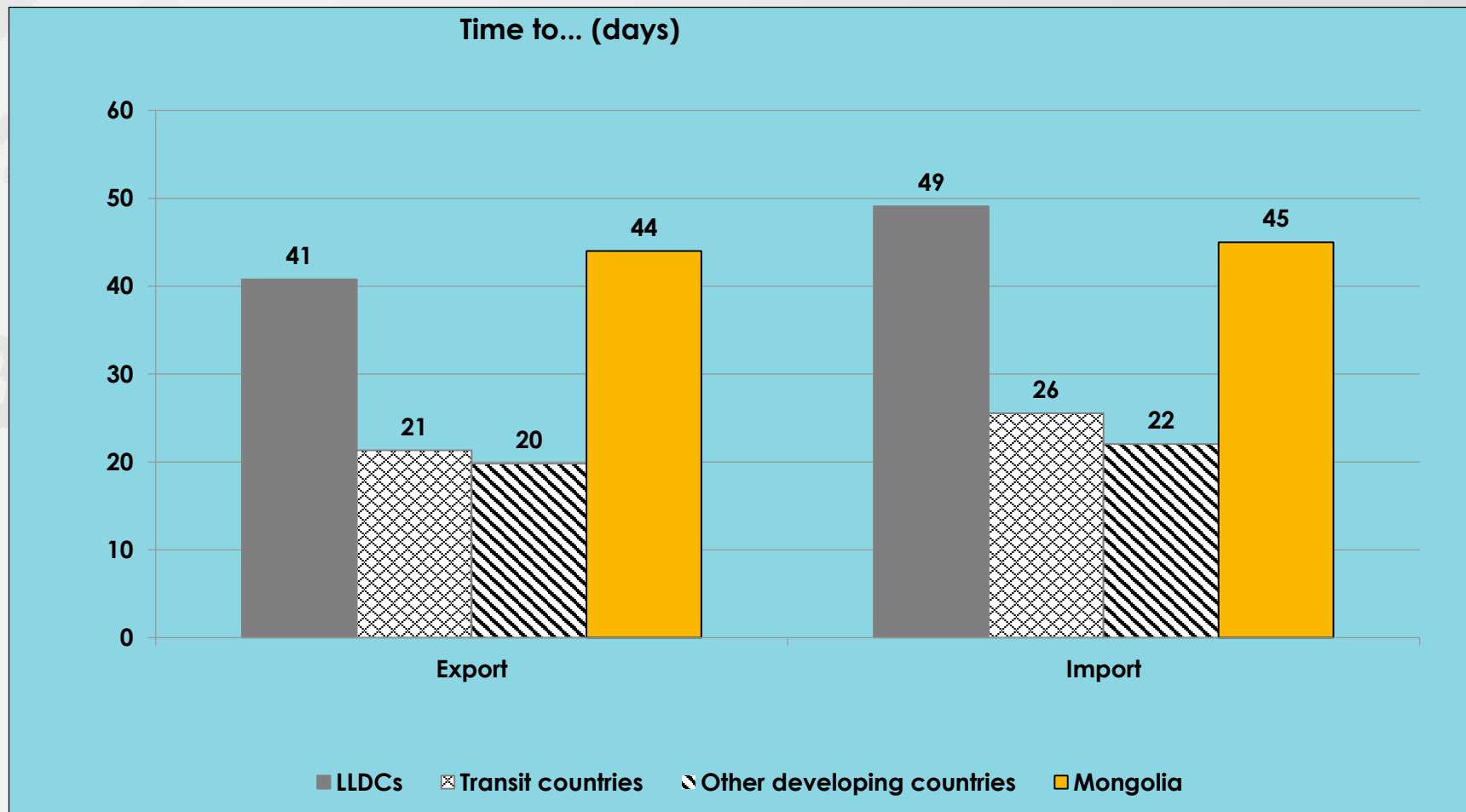

Source: World bank

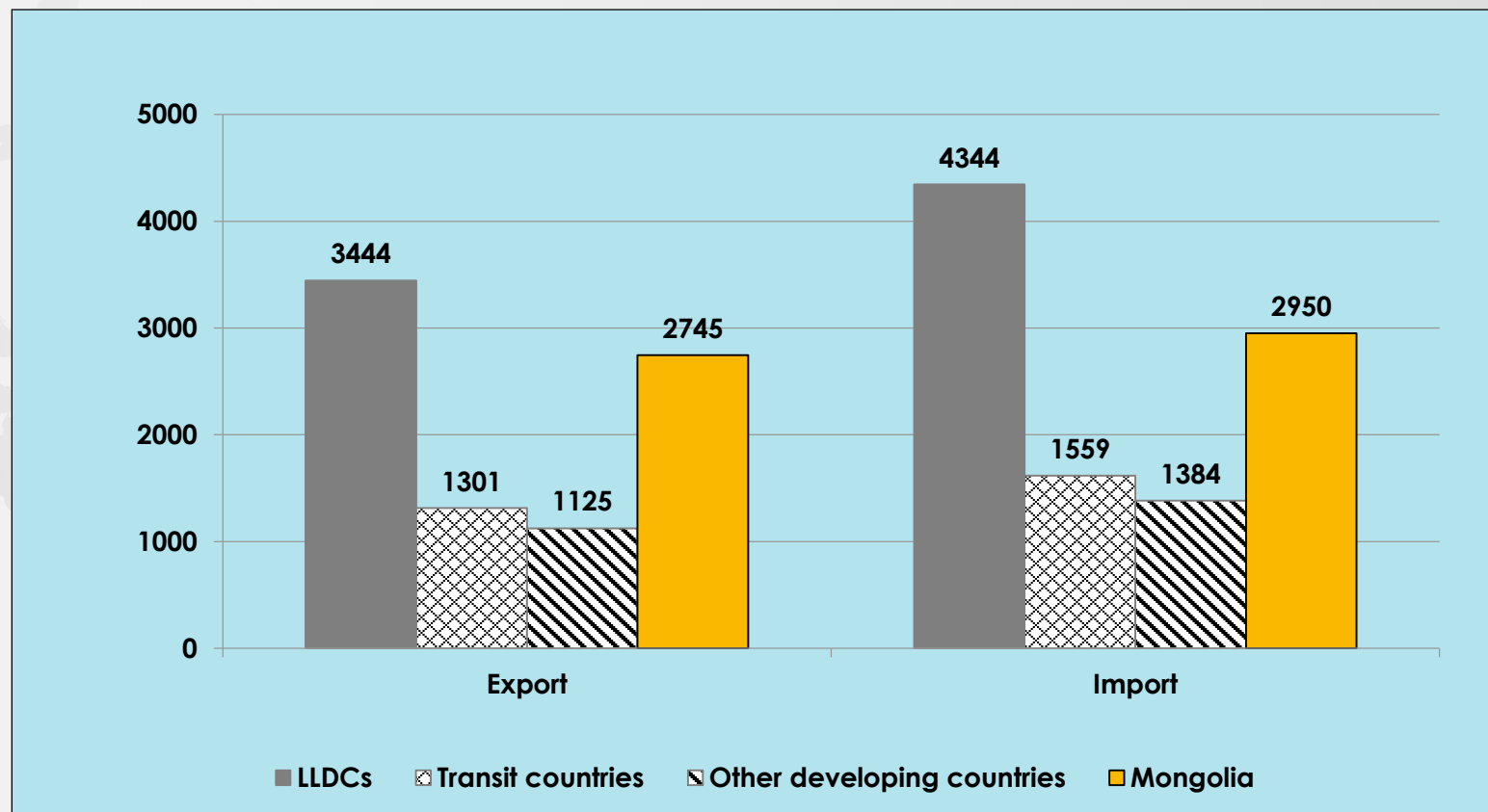
ХИЛ, ГААЛЬ ДЭЭР БҮРДҮҮЛЭХ МАТЕРИАЛЫН ТОО

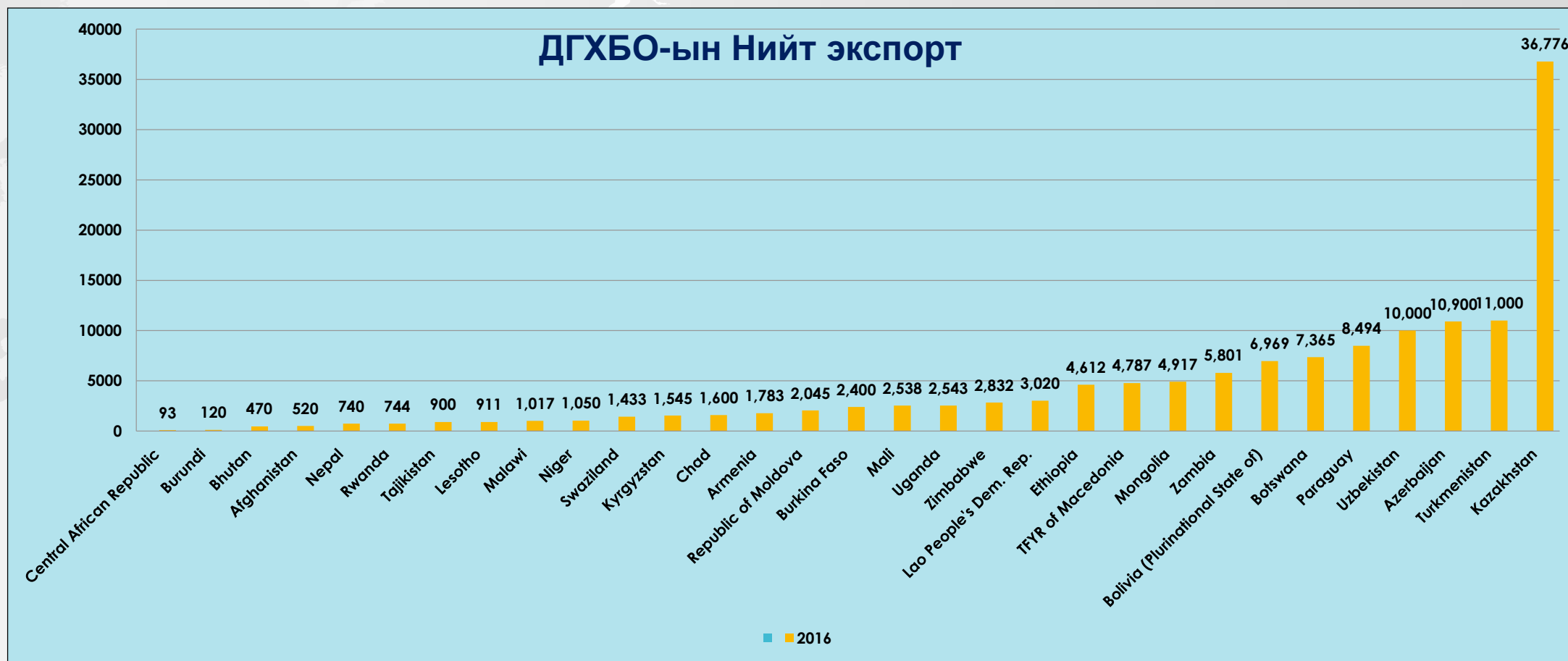
ЭКСПОРТ-ИМПОРТЫН НИЙТ ХУГАЦАА

ЭКСПОРТ-ИМПОРТЫН ЗАРДАЛ (КОНТЭЙНЭРИЙН ҮНЭ – АМ.ДОЛЛАР)

ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ 4: БҮС НУТГИЙН ИНТЕГРАЦЧИЛАЛ, ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

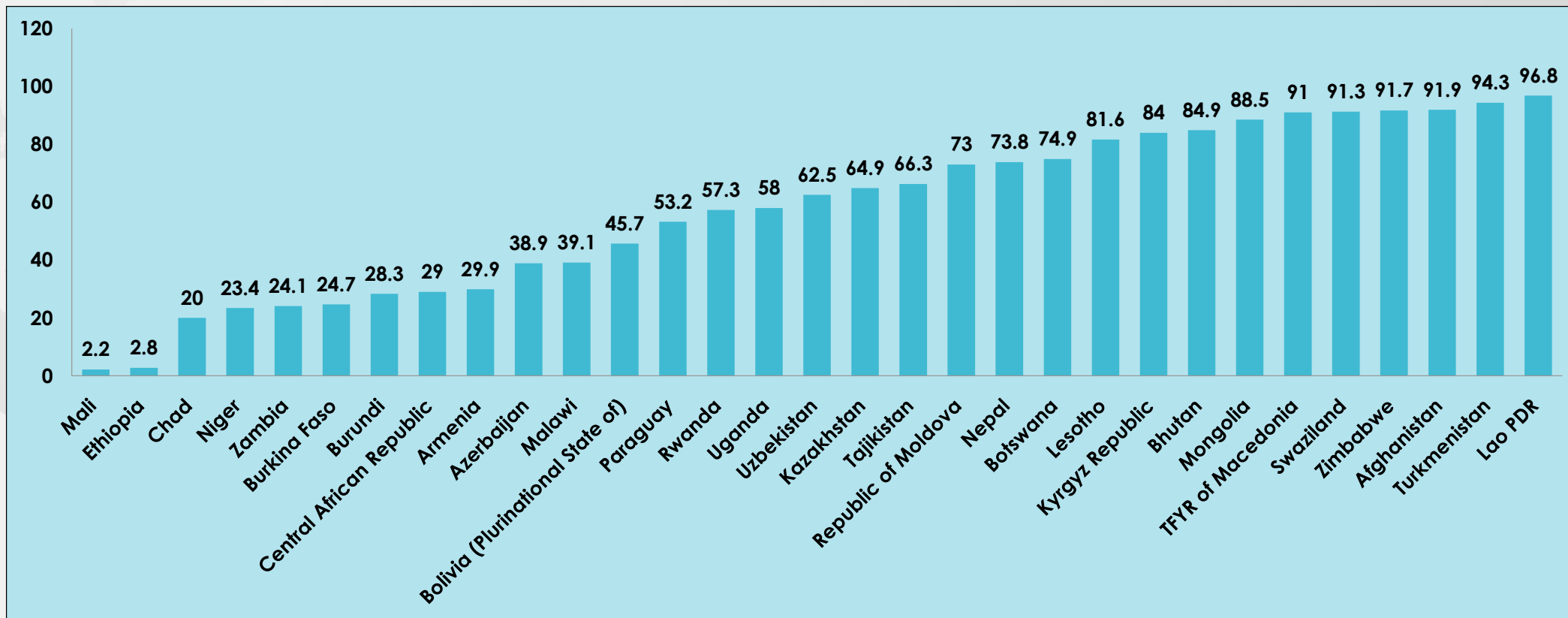

Нийт ДГХБО	139,925
Нийт Дамжин өнгөрөх орнууд	3,606,350
Дэлхийн экспорт	15,956,403

Source: UNCTADstat

ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ 4: БҮС НУТГИЙН ИНТЕГРАЦЧИЛАЛ, ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

Бүс нутаг дахь худалдаа (2015 %)

Source: UNIDO

ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ 5: ЭДИЙН ЗАСГИЙН БҮТЦИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ

Дэлхийн худалдаанд эзлэх хэмжээ

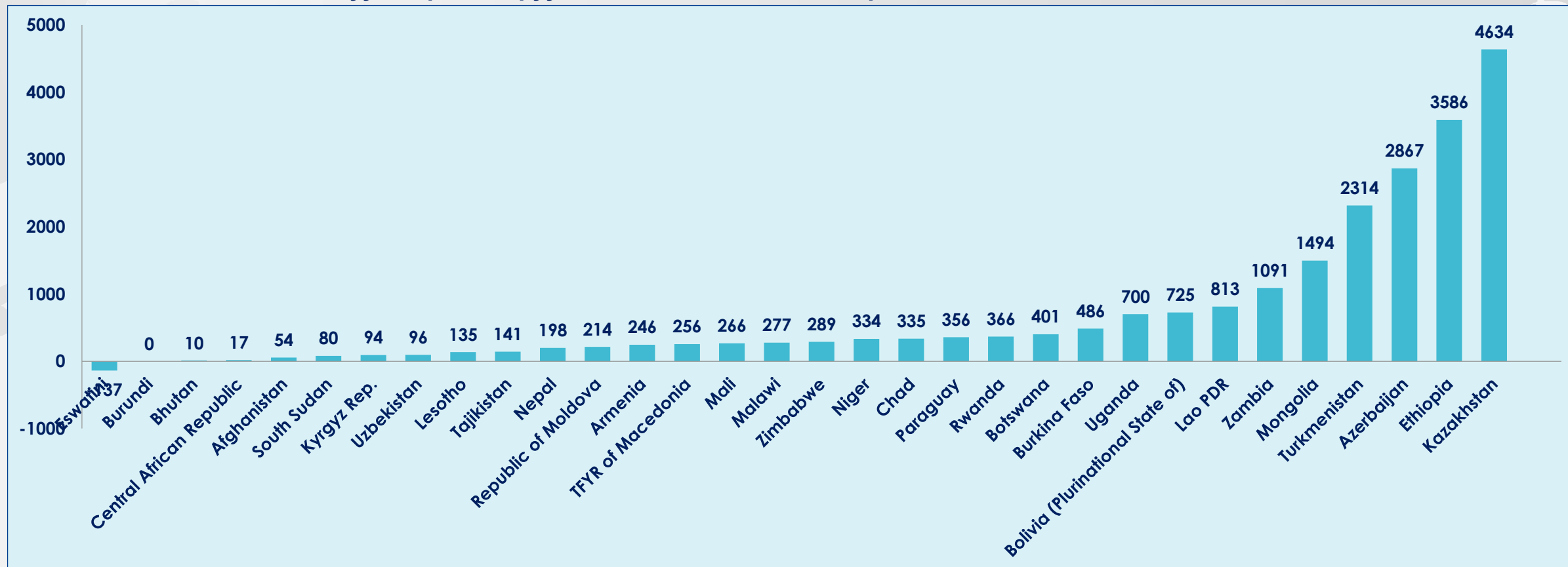

	2016
Нийт ДГХБО	0.877
Нийт Дамжин өнрөгөгч орон	22.601

Source: UNCTADstat

ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ 5: ЭДИЙН ЗАСГИЙН БҮТЦИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ

ДГХБО-ын Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт - 2017, сая ам.доллар

Нийт ДГХБО	24,466
Нийт Дамжин өнгөрөх орнууд	361,638
Дэлхийн	1,762,155

Source: UNCTADstat

ДГХБО-Д ТУЛГАРДАГ АСУУДЛУУД

СААД БЭРХШЭЭЛ

Институтын түвшингийн саад бэрхшээл:

- Улс төрийн тогтворгүй байдал,
- Салбар дахь үндэсний болон орон нутгийн байгууллагуудын үр ашиггүй байдал, хоорондын зохицуулалт болон үйл ажиллагаа сул,
- Бодлогын баримт бичиг, хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах, бодлого боловсруулах, уялдаа холбоо муу,
- Төрийн албан хаагчдын (шийдвэр гаргагчид ба мэргэжилтнүүд) бодлого боловсруулах, хэлэлцээ хийх, судалгаа хийх чадвар сул,
- Хууль эрх зүйн механизм хангалтгүй,
- Хүний нөөц, боловсон хүчний хөгжил чанаргүй,
- Ажлын байрны аюулгүй байдал ба тэгш бус байдал,
- Дотоодын зөрчилдөөн,
- Бодлогын уялдаа холбоог үнэлэх, мониторинг хийх ажил дутмаг,
- Үндэсний төлөвлөгөө, ТХЗ, ВҮАХ-ийн талаарх ойлголт байхгүй,

СААД БЭРХШЭЭЛ

Эдийн засаг, байгаль орчны саад тотгор:

- Цөөн тооны голлох бүтээгдэхүүнээс хамааралтай,
- Худалдаа, хөрөнгө оруулалтын өрсөлдөх чадвар сул,
- Бүс нутгийн интеграчлал бага,
- Эрчим хүчний найдваргүй байдал, үр ашиггүй зарцуулалт,
- Дэд бүтцийн холболт муу,
- Технологи, инновацийн хөгжил сул,
- Эдийн засгийн хямрал,
- Байгалийн нөөцийн менежмент хангалтгүй,
- Уур амьсгалын өөрчлөлтийн эрсдэл (байгаль орчны доройтол, цөлжилт, уур амьсгалтай холбоотой гамшиг, ургац буурах гм),

ДГХБО-ЫН ОУСТ-ИЙН ҮҮРЭГ РОЛЬ

Тоо баримтад суурилсан судалгааны ач холбогдол

- ❖ Бодлогын зөв тодорхойлолт,
- ❖ Асуудлыг зөв тодорхойлж, шийдлийг олох,
- ❖ Өндөр чанартай судалгаа = Сайн шийдэл, зөвлөмж
- ❖ Чадавхийг бэхжүүлэх үйл ажиллагаа: сургалт, семинар
- ❖ Судалгаа хийх сайн арга хэрэгслийг тодорхойлж, хуваалцах (жишээ нь, IDE-GSM-газарзүйн симуляцийн загвар)
- ❖ Зардал ба үр ашгийн шинжилгээ
- ❖ Нотолгоонд тулгуурласан асуудлыг шийдвэрлэх

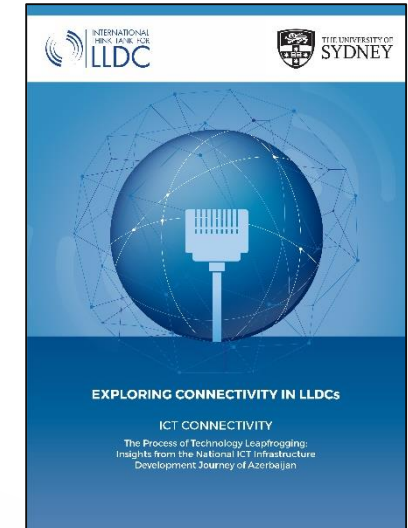
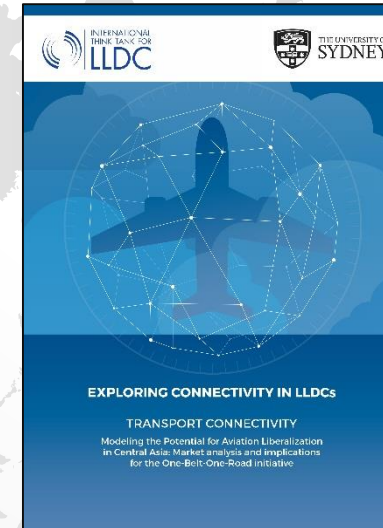
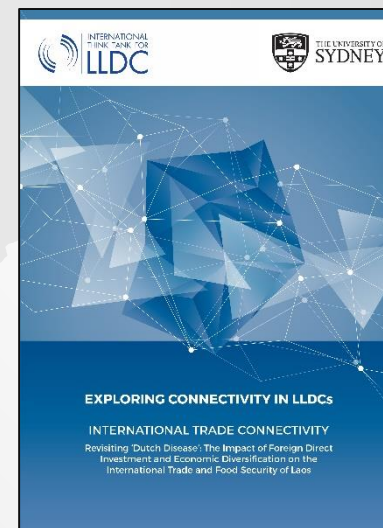
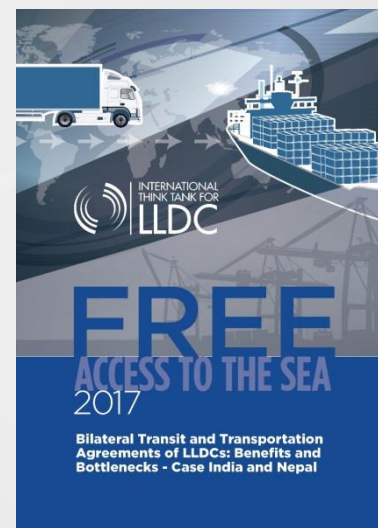
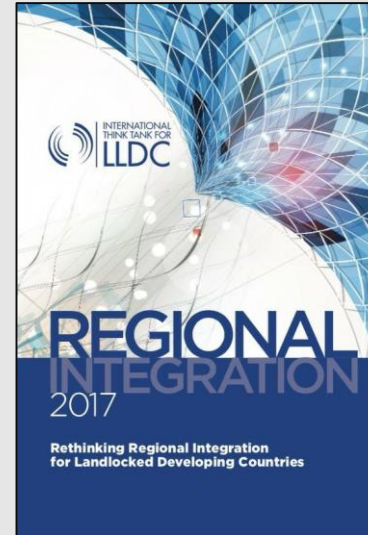
АСУУДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ

- ❖ **Сайн засаглал:**
 - ❖ Төрийн байгууллагуудын хоорондын үр дүнтэй хамтын ажиллагааг хангах,
 - ❖ Венийн үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх механизмыг бий болгох,
 - ❖ Улс орны хөгжлийн төлөвлөгөө, бодлогын баримт бичгүүдийг олон улсын хөгжлийн зорилтуудтай уялдуулах,
 - ❖ Бодлого боловсруулагчид болон мэргэжилтнүүдийн чадавхийг бэхжүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих,
 - ❖ Хөгжлийн төлөвлөлт, эрх зүйн үндсийг боловсронгуй болгох,
 - ❖ Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль,
 - ❖ Үндэсний бодлогын баримт бичиг, ТХЗ, ВҮАХ-тэй салбаруудын бодлогыг уялдуулан зохицуулах арга хэрэгсэл, удирдлага, бүтцийг хөгжүүлэх,
 - ❖ Зорилтууд, мониторинг хийх, үнэлэх үзүүлэлтүүдийг зөв тодорхойлох,
- ❖ **Эх үүсвэрийн зөв хуваарилалт:** дотоодын болон олон улсын эх үүсвэрийн үр ашигтай хэрэглээ,
- ❖ **Өмнөд-Өмнөд хамтын ажиллагаа:** Хамгийн сайн туршлагаас хуваалцах мэдлэг, мэдээлэл солилцох,
- ❖ **Аюулгүй байгал орчин:** цаг уурын өөрчлөлтийг шийдэх, байгаль орчныг хамгаалах, гамшигт тэсвэртэй байдлыг дэмжих

АСУУДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ

- **Эдийн засгийн Бүтцийн өөрчлөлт:** Эдийн засгийн болон экспортын төрөлжилтийг нэмэгдүүлэх,
- **Хувийн хэвшлийн оролцоо:** хувийн хэвшлийн боломж, чадавхыг нээх, зарим салбарыг либералчлах, ЖДҮ-ийг дэмжих,
- **Тээвэр, технологийн дэд бүтэц:** хатуу дэд бүтэц ба Мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн хөгжил
- **Худалдааг хөнгөвчлөх:**
 - Үндэсний механизмууд (Худалдаа хөнгөвчлөлийн үндэсний хороо)-ыг бий болгох,
 - Гааль, хил хамгаалах байгууллага, гаалийн бүрдүүлэлтийн журам, чадавх, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх,
 - Гаалийн болон хилийн дүрэм журмыг дамжин өнгөрөх орнуудтай уялдуулах,
 - Транзит тээврийн журам
- **Бүс нутгийн интеграцчилал:** бүс нутгийн хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх

PRODUCTS OF ITLLDC

SECRETARIAT OF THE ITLLDC

THE OFFICE PREMISES OF THE ITLLDC

THANK YOU FOR YOUR ATTENTION

**UN House
United Nations Street-14
Ulaanbaatar 14201
Mongolia**

Tel: +976 11 351971

thinktank@land-locked.org

**www.facebook.com/ITLLDC
twitter.com/ITLLDC**